

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het onderwijs

Datum vaststelling: 13 juni 2019

Samenvatting

De inspectie heeft, in maart en april 2019, op de afdeling havo van het IJburg College 2 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd omdat we bij de jaarlijkse prestatieanalyse risico's hadden gesignaleerd in de onderwijsresultaten. De conclusie van het onderzoek is dat we de onderwijskwaliteit op de afdeling havo als zeer zwak beoordelen.

Wat moet beter?

De onderwijsresultaten van de havo zijn onvoldoende. In de bovenbouw blijven teveel leerlingen zitten of ze stromen af. Ook zakken teveel leerlingen voor hun havo-examen. De school moet dit verbeteren. Een oorzaak is dat de aansluiting tussen de onderbouw en de bovenbouw niet goed verloopt.

Ook de kwaliteit van de lessen is gemiddeld onvoldoende. In bijna de helft van de lessen is het leerklimaat niet zodanig dat leerlingen actief en betrokken met de lesstof bezig zijn. Vooral in de bovenbouw zijn leerlingen in de klas niet aan het werk, stellen ze geen vragen en worden ze onvoldoende uitgedaagd om na te denken over de leerstof. De beschikbare onderwijstijd wordt in die lessen niet effectief benut. De kwaliteitszorg van de school is onvoldoende. Hoewel de leraren en de schoolleiding de mogelijkheid hebben om zwakke plekken in de onderwijskwaliteit in beeld te brengen (bijvoorbeeld doordat ze lesbezoeken doen), en dat soms ook doen, lukt het niet om op tijd te verbeteren. Om te kunnen veranderen is stabiliteit nodig, en daar ontbrak het de afgelopen periode aan. De school kampt met wisselingen in personeel en schoolleiding en met langdurige ziekte.

Wat kan beter?

De school heeft een visie op onderwijs waarin leren van en met elkaar en eigenaarschap centraal staan. In de meeste lessen die wij zagen komt deze visie niet tot uitdrukking. Aangezien het didactisch handelen moet verbeteren, kan de school overwegen om deze verbetering uit te voeren vanuit de visie op onderwijs.

Wat gaat goed?

De leraren en leerlingbegeleiders hebben oog voor de leerlingen. Ze hebben veel informatie over de ontwikkeling van leerlingen en ondernemen actie als blijkt dat cijfers achterblijven of als leerlingen problematisch gedrag laten zien. De maatregelen die dan genomen worden zijn bekend bij de leraren en zijn vooral gericht op sociale

**Bestuur: Stichting
Samenwerkingschool Alg. Bijz.
Voortgezet Onderwijs IJburg**
Bestuursnummer: 41608

School: IJburg College 2
Totaal aantal leerlingen: 646
Teldatum: 1 oktober 2018

BRIN: 28DHJ01

Onderzoeksdatums: 5 maart, 2 en 4
april 2019

problemen of gedragsproblemen. Deze maatregelen hebben echter nog niet geleid tot betere onderwijsresultaten.

Vervolg

We maken met het bestuur afspraken om de onderdelen die niet voldoende zijn te verbeteren. Deze afspraken leggen we vast in een toezichtplan.

Over uiterlijk een jaar doen we een herstelonderzoek. Dan moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd zijn. Als deze op de havo-afdeling nog steeds zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen. We blijven toezicht houden op de school tot de kwaliteit weer voldoende is.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	8
3.	Resultaten onderzoek	11
4.	Reactie van het bestuur	19

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie heeft op 5 maart en 2 en 4 april 2019 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de afdeling havo van het IJburg College 2. De aanleiding hiervoor was dat we bij de jaarlijkse prestatieanalyse risico's hadden gesignaleerd in de onderwijsresultaten van de havo.

Context van de school

Het IJburg College 2 is gestart in 2013. In 2015 verhuisde de school naar het huidige gebouw. En sinds de start is het leerlingenaantal gegroeid naar 656, waarbij de groei in 2016 en 2017 het grootst was. In die jaren zijn veel nieuwe docenten gestart en in 2016 waren er voor het eerst bovenbouwklassen. Dit schooljaar en volgend schooljaar krimpt het leerlingenaantal.

De meeste docenten werken met lesmateriaal die ze zelf ontwikkeld hebben, al is een aantal vakken afgelopen jaar overgestapt naar een bestaande lesmethode.

Het IJburg College 2 heeft een visie op onderwijs waarin leren van en met elkaar een centrale plek heeft. Dit betekent dat in de onderbouw veel lessen in heterogene groepen gegeven worden. In de bovenbouw zijn de groepen homogeen, vanwege de voorbereiding op het eindexamen.

Dit schooljaar bestaat het managementteam van IJburg 2 grotendeels uit nieuw gestarte schoolleiders. Ook de directeur-bestuurder is recent gestart, op 1 januari 2019.

Toezichthistorie

In 2017 heeft de inspectie op alle drie de afdelingen van het IJburg 2 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De onderwijsresultaten waren toen niet te beoordelen, vanwege de relatief recente start van de school in 2013. Een belangrijke conclusie in het onderzoek was dat er tekortkomingen waren in het onderwijsproces. De volgende elementen van het onderwijsproces werden als onvoldoende beoordeeld: het efficiënt gebruik maken van de onderwijstijd, de actieve betrokkenheid van leerlingen bij de les en het geven van effectieve feedback aan leerlingen op hun leerproces. De kwaliteitszorg werd over het geheel genomen als voldoende beoordeeld, maar we constateerden dat de kwaliteit van het onderwijsproces onvoldoende geborgd was.

Bovenstaande tekortkomingen waren in 2017 grond om de afdelingen als onvoldoende te beoordelen, maar vanwege een toen op handen zijnde wetswijziging (waardoor de inspectie geen oordeel meer zou mogen geven over de als onvoldoende beoordeelde indicator 'effectieve feedback op het leren') en de voldoende kwaliteitszorg weken we af van de beslisregel en kregen de afdelingen het oordeel voldoende.

Om de onderwijsresultaten te kunnen beoordelen moet de inspectie beschikken over vastgestelde resultaatgegevens van ten minste twee jaren van ten minste drie opbrengstindicatoren. Dat is dit jaar voor het eerst het geval voor het havo.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan ten minste de vier kernstandaarden uit het Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs (versie 1 juli 2018). Een oordeel over deze standaarden is voorwaardelijk om tot een eindoordeel over de onderwijskwaliteit te komen. De vier kernstandaarden zijn:

- OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding
- OP3 Didactisch handelen
- OR1 Leerresultaten
- SK1 Veiligheid

Wij hebben de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie hieraan toegevoegd. Dit hebben we gedaan om de bevindingen van het onderzoek beter te kunnen duiden (analyse) én om te kunnen bepalen hoe het eventuele vervolgtraject na het onderzoek het beste ingericht kan worden.

Het betreft:

- KA1 Kwaliteitszorg
- KA2 Kwaliteitscultuur
- KA3 Verantwoording en dialoog

Ook hebben we de standaard OP8 Toetsing en afsluiting toegevoegd aan ons onderzoek, omdat wij in de voorbereiding van het onderzoek risico's zagen op dit terrein.

Tijdens het onderzoek op school zagen we dat er soms sprake was van lesuitval in de bovenbouw en leerlingen vertelden ons dat er vorig jaar veel lessen waren uitgevallen. Daarom hebben we de standaard OP5 Onderwijstijd toegevoegd aan het onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de hoofdconclusie en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de school.

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben 55 delen van lessen bezocht, verdeeld over de onder- en bovenbouw van de drie afdelingen en verdeeld over de verschillende vakken. Een deel van deze lesbezoeken hebben we tijdens een onaangekondigde

bezoekdag afgelegd.

Ook hebben we niet-lesgebonden observaties uitgevoerd. We hebben documenten geanalyseerd, het leerlingvolgsysteem ingezien en gesprekken gevoerd met leerlingen, docenten, het ondersteuningsteam, de examensecretaris en de schoolleiding. Aan het einde van het schoolbezoek hebben wij onze bevindingen teruggekoppeld aan het bestuur en de schoolleiding.

Overige wettelijke vereisten

Behalve wettelijke vereisten die deel uitmaken van de standaarden hebben we ook enkele andere wettelijke vereisten onderzocht (zie Onderzoekskader 2017).

Het betreft:

- Aanwezigheid schoolgids art. 24c, lid 3 WVO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 24a, lid 1d WVO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling, art. 3a, lid1 WVO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de conclusie weer van het onderzoek bij de afdeling havo van het IJburg College 2 en beschrijven we het vervolg van het toezicht.

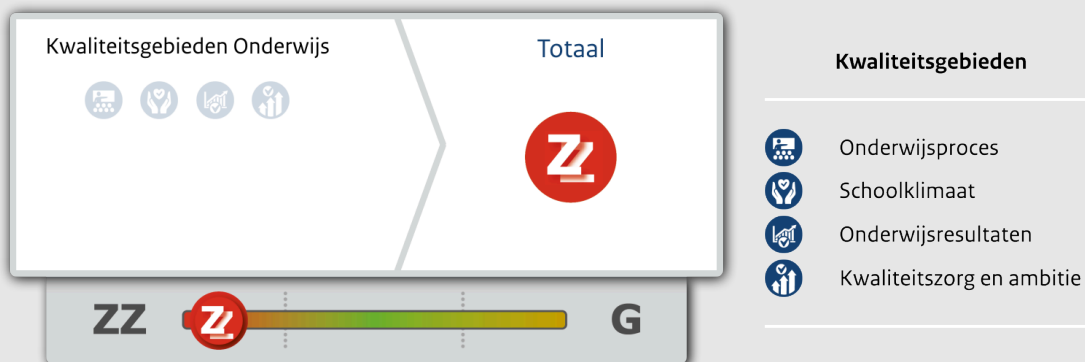
Hoofdconclusie

Een kwaliteitsonderzoek bij risico's zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een eindoordeel over de kwaliteit van het onderwijs. Conform de beslisregels van het Onderzoekskader 2017 luidt onze conclusie als volgt:

Havo

We beoordelen de afdeling havo als zeer zwak, vanwege het oordeel onvoldoende over de kernstandaarden OR1 onderwijsresultaten en OP3 didactisch handelen. Ook de kwaliteitszorg beoordelen we als onvoldoende.

In enkele andere standaarden hebben we tekortkomingen aangetroffen die mede de oorzaak zijn van de onvoldoende resultaten. De standaard OP8 is onvoldoende en het bestuur krijgt tot 1 juni de tijd om de geconstateerde tekortkomingen te herstellen. In hoofdstuk drie lichten we onze oordelen toe.

Afspraken over vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit van de havo is zeer zwak. Het bestuur krijgt de opdracht de onderwijskwaliteit binnen een jaar te verbeteren naar ten minste onvoldoende (art. 11 lid 4 en art. 14 lid 2 WOT). Met het bevoegd gezag is afgesproken dat we uiterlijk in april 2020 een herstelonderzoek uitvoeren.

Indien het bestuur op basis van een betrouwbare zelfevaluatie aannemelijk maakt dat de onderwijskwaliteit vóór die tijd is verbeterd, kan het herstelonderzoek ook eerder plaatsvinden.

We onderzoeken dan de standaarden die nu als onvoldoende zijn beoordeeld en verifiëren minstens of de kwaliteit van de overige kernstandaarden voldoende is (zie overzicht herstelopdrachten).

Voorts is met het bestuur afgesproken dat zij de ouders van de leerlingen van de havo binnen vier weken na de vaststelling van het inspectierapport informeert over het inspectieoordeel zeer zwak door middel van het de door de inspectie opgestelde samenvatting van het inspectierapport (artikel 23c, lid 1, WVO).

Ook betreft het bestuur de ouders van de leerlingen van de havo bij de voorgenomen verbetermaatregelen en informeert zij de ouders over het verloop daarvan (artikel 23c, lid 3, WVO).

De inspectie legt alle gemaakte afspraken vast in een toezichtplan. Daarin staat, naast de hierboven genoemde afspraken, ook op welke momenten een of meer voortgangsgesprekken plaatsvinden en welke afspraken hierbij getoetst worden.

Zolang de kwaliteit zeer zwak is, staat de school op de lijst zeer zwakke scholen op onze website. De school blijft onder toezicht tot de kwaliteit weer voldoende is. Meer over ons toezicht op zeer zwakke scholen vindt u in de brochure op onze website "Toezicht op zeer zwakke scholen in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs – zo werkt het".

Tekortkoming	Wat doet het bestuur?	Wat doen wij?
De afdeling havo is zeer zwak. Over maximaal een jaar is de afdeling verbeterd tot minimaal onvoldoende.	Het bestuur zorgt dat de kwaliteit van de resultaten en van het didactisch handelen verbeterd. De kwaliteit van OP3 moet voldoende zijn in december 2019.	Wij voeren een herstelonderzoek uit in april 2020 om na te gaan of het didactisch handelen verbeterd is naar voldoende en om vast te stellen of de verbetering van de resultaten op schema ligt.
OR1 De onderwijsresultaten van de havo zijn onvoldoende (art. 23a1 WVO en regeling leerresultaten VO). Het bovenbouwsucces en het gemiddeld eindexamencijfer zijn onder de norm.	Het bestuur zorgt dat de onderwijsresultaten verbeteren en dat de resultaten op het overzicht dat in 2021 verschijnt nog maximaal 1 indicator onder de norm scoort. Hiertoe levert het bestuur op gezette tijden (vermeld in het toezichtplan) resultatenoverzichten en prognoses aan de inspectie aan.	In september en december 2019 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur om na te gaan of de verbetering op schema ligt.
OP3 Het didactisch handelen in de afdeling havo is onvoldoende (art. 2. tweede lid WVO) omdat het leerklimaat, de afstemming op verschillen en het effectief benutten van de onderwijstijd onvoldoende zijn.	Het bestuur zorgt dat het didactisch handelen uiterlijk in december 2019 weer voldoende is.	In september en december 2019 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur. Wij voeren een herstelonderzoek uit in april 2020 om na te gaan of het didactisch handelen verbeterd is naar voldoende.

OP5 Er wordt te weinig onderwijstijd geprogrammeerd (en dus gerealiseerd) voor de afdelingen havo. 1of, lid 3a WVO).	Het bestuur zorgt dat met ingang van schooljaar 2019-2020 voldoende onderwijstijd geprogrammeerd en gerealiseerd wordt.	Wij voeren een herstelonderzoek uit in april 2020 om na te gaan of voldaan wordt aan de eisen rond onderwijstijd.
OP8 De toetsing en afsluiting verlopen onvoldoende zorgvuldig (art. 31 Eindexamenbesluit).	Het bestuur zorgt dat de kwaliteitszorg voor de toetsing en afsluiting beter geborgd wordt zodat de PTA's en de uitvoering ervan voor alle onderwijssoorten voldoen aan eisen die het examenbesluit vermeldt.	Na 1 oktober 2019 controleren wij of de PTA's voldoen aan de wettelijke eisen. In het voortgangsgesprek van december bespreken wij de uitkomst van deze controle. In het herstelonderzoek van april 2020 stellen we vast of de toetsing en afsluiting van voldoende kwaliteit is.
SK1 Het is onduidelijk op welke manier de uitkomsten van de veiligheidsmonitor gebruikt worden om te evalueren of de maatregelen om de veiligheidsbeleving van leerlingen te bevorderen effectief zijn (art. 3b WVO lid 1 onder a).	Het bestuur betreft vanaf de onderzoeksdatum de uitkomsten van de veiligheidsmonitor in de evaluatie van het veiligheidsbeleid.	In het herstelonderzoek van 2020 beoordelen we of aan alle wettelijke vereisten wordt voldaan.
KA1 Er is geen stelsel van kwaliteitszorg zoals bedoeld in art. 23a WVO.	Het bestuur moet een stelsel van kwaliteitszorg inrichten en vanuit dit stelsel de kwaliteit van de onderwijsresultaten en het onderwijsproces bewaken en verbeteren. In het onderwijsproces moet in elk geval het didactisch handelen, het zicht op de realisatie van de onderwijstijd en op de kwaliteit van de toetsing en afsluiting verbeteren. Ook moet in het stelsel van kwaliteitszorg aandacht zijn voor achterstandenbestrijding. Voorafgaand aan het eerste voortgangsgesprek levert het bestuur een beschrijving aan van het stelsel van kwaliteitszorg en een geactualiseerd verbeterplan.	In september en december 2019 voeren wij een voortgangsgesprek met het bestuur. Bij het herstelonderzoek in april 2020 beoordelen we de kwaliteitszorg dan opnieuw.
KA1 Er is geen actueel schoolplan zoals de WVO dat voorschrijft in artikel 24.	Het bestuur stelt voor de zomervakantie 2019 een schoolplan op dat voldoet aan de eisen die de Wet er aan stelt en stuurt het vastgestelde plan aan de inspectie.	De inspectie controleert of het schoolplan voldoet aan de wettelijke vereisten.
In de schoolgids en op de site van de school staat vermeld dat ouders verplicht een iPad moeten aanschaffen. Dit is niet toegestaan volgens art. 6e WVO. Ook de ouderbijdrage moet expliciet als vrijwillig vermeld staan in de schoolgids (WVO art. 24a lid 1 onder d)	Het bestuur herstelt de tekortkoming in de schoolgids van leerjaar 2019-2020.	De inspectie controleert de formulering rond schoolkosten en vrijwillige ouderbijdrage.

3. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk leest u de resultaten van ons onderzoek naar de verschillende standaarden. Het IJburg is een school waar bewust wordt gewerkt met gemengde klassen. Mavo-, havo- en vwo-leerlingen zitten waar dat kan in gemengde groepen, zeker in de onderbouw. De oordelen en bevindingen over de standaarden komen dan ook overeen voor de drie afdelingen (behalve bij OR1 resultaten), waarbij de kwaliteit van de afdelingen vmbo-gt en vwo in een separaat rapport beschreven staat.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen	•		
OP8 Toetsing en afsluiting	•		

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De wijze waarop het IJburg College 2 de leerlingen volgt en begeleidt, is van voldoende kwaliteit. De deelschool is voor leerlingen en leraren de thuisbasis in de school. Deze thuisbasis maakt dat leraren het snel signaleren als een leerling andere of meer begeleiding nodig heeft. Ook kan er dan snel actie worden ondernomen.

Iedere deelschool heeft een aanspreekpunt zorg. Deze persoon fungeert als sparringpartner voor mentoren bij vraagstukken over leerlingbegeleiding en is de verbinding met de zorgcoördinator van de school. Ook deze aanspreekpunten dragen zorg bij aan een snelle en effectieve leerlingbegeleiding.

Op het IJburg College 2 zijn veel leerlingen met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Zo krijgt een leerling een OPP als zijn cijfers achteruit gaan. De mentor schrijft het OPP en kan daarbij gebruik maken van de expertise van het aanspreekpunt zorg. De OPP's bevatten handelingsadviezen en deze zijn vaak gericht op sociaal-emotionele interventies. De vraag is of 'zorg' niet te snel 'zorgen voor' wordt en of van leerlingen genoeg ambitie in leerprestaties wordt gevraagd als een zorgtraject wordt ingezet.

Iets wat beter kan in de leerlingbegeleiding is het zicht houden op de vraag of (taal)achterstanden voldoende ingelopen worden. Deze vraag is relevant omdat op de havo veel leerlingen zitten met een niet-westerse migratieachtergrond.

Een tweede belangrijk punt dat beter kan in de leerlingbegeleiding is de gegevensoverdracht van onderbouw naar bovenbouw. De bouwen zijn verschillende werelden, zowel qua plaats in de school als in bemensing en in lesgeven en begeleiding. Het komt de leerlingen en de leerlingbegeleiding ten goede als de werelden dichter bij elkaar komen. Ook na de overstap naar de bovenbouw kan een leerling dan snel de juiste, proportionele, begeleiding krijgen.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren draagt in onvoldoende mate bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Dit moet verbeteren en daarom geven we het bestuur hiervoor een herstelopdracht.

In zowel de onderbouw als de bovenbouw hebben we lessen gezien waarin geen leerklimaat gecreëerd werd waardoor leerlingen actief en betrokken met de leerstof bezig konden zijn. In de onderbouw lag dit dan aan een onvoldoende klassenmanagement, in de bovenbouw lag het niet aan klassenmanagement maar aan gebrek aan gevarieerde en activerende werkvormen. De leraar legde bijvoorbeeld vaak klassikaal iets uit zonder daarbij af te stemmen op verschillen in instructiebehoefte (art. 2 tweede lid WVO). Zowel bij gebrekkig klassenmanagement als bij gebrek aan afstemming en daardoor actieve betrokkenheid is het effect dat leerlingen de beschikbare onderwijstijd niet effectief kunnen benutten. Ze leren dan te weinig.

In de onderbouw hebben we enkele mooie voorbeelden gezien van IJburglessen. Voorbeelden waarin de IJburg visie op onderwijs zichtbaar werd: leerlingen waren actief, er werd op minstens drie niveaus gedifferentieerd en het leerklimaat nodigde uit tot denken over de stof. Deze voorbeelden kunnen docenten in de bovenbouw wellicht helpen om het leerklimaat in hun lessen te bevorderen.

OP5 Onderwijstijd

De manier waarop de school zorgt dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om zich het onderwijsaanbod eigen te maken is onvoldoende. Na ons onderzoek op school heeft de school op een rijtje gezet hoeveel onderwijstijd geprogrammeerd wordt. Uit dit overzicht bleek dat er onvoldoende onderwijstijd geprogrammeerd in de bovenbouw van de afdelingen vmbo-gt en vwo. Ook in klas drie van het vwo wordt te weinig tijd geprogrammeerd.

Net als de school vermoeden we daarnaast dat een oorzaak van tegenvallende bovenbouwresultaten ook is, dat er vooral vorig schooljaar veel uitval is geweest door personele wisselingen en (langdurige) ziekte van docenten, onder andere in examenklassen.

Tijdens de lesobservaties viel het op dat er regelmatig onderwijstijd verloren gaat, doordat leraren onvoldoende afstemmen op de onderwijsbehoefte van leerlingen. Zo komt het voor dat leerlingen lang moeten wachten op uitleg of juist naar een uitleg moeten

luisteren die ze niet nodig hebben om de lesstof te kunnen verwerken.

OP8 Toetsing en Afsluiting

De kwaliteit van toetsing en afsluiting hebben we als onvoldoende beoordeeld, vanwege tekortkomingen in het PTA (art. 7 EB, 31 lid 2 EB). Het bestuur heeft een herstelperiode van 6 weken gekregen om deze tekortkomingen weg te nemen. De verantwoordingsdocumenten zijn na deze periode opnieuw door ons bekeken en vergeleken met de verplichte onderdelen van de examenprogramma's. Hieruit bleek dat er nog steeds tekortkomingen waren. Na noodzakelijk aanvullend onderzoek heeft de inspectie vastgesteld dat de verplichte onderdelen zijn afgetoetst, maar dat Loopbaan oriëntatie en begeleiding (LOB) geen onderdeel uitmaakt van het PTA van de afdeling havo.

Wat voldoet niet

In het PTA van de afdeling havo staan niet alle onderdelen van het eindexamenprogramma ((sub)domeinen, eindtermen) vermeld. Het verplichte onderdeel Loopbaan oriëntatie en -begeleiding is wel in het curriculum opgenomen en met leerlingen doorlopen, maar maakte de afgelopen jaren geen onderdeel uit van het PTA.

Verder heeft de school onvoldoende zicht op het geheel aan verplichte PTA onderdelen over de verschillende examenjaren. Dit kwam nadrukkelijk tot uiting in de verantwoording over de tekortkomingen in de verplichte onderdelen van de examenprogramma's en het aanvullende onderzoek dat volgde. Hierdoor hebben het bestuur en de deelschoolleiding onvoldoende grip op de kwaliteit van toetsing en afsluiting.

Wat voldoet wel

De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de wijze van herkansing van het schoolexamen en de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt, wordt vermeld in het programma.

De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO. De herkansingsregels bij schoolexamens en de organisatie en gang van zaken van het eindexamen staan juist beschreven in het examenreglement. Het examenreglement is met instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld en verzonden naar leerlingen, ouders/verzorgers en de inspectie.

Voor de leerlingen die achterstanden bij PTA's vertonen heeft de school een inhaalplan opgesteld, zodat ze alsnog aan alle exameneisen gaan voldoen.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	

SK1 Veiligheid

De schoolleiding en de leraren dragen in voldoende mate zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen. De manier waarop dit gebeurt is vastgelegd in een schoolveiligheidsplan en er is een veiligheidscoördinator die verantwoordelijk is voor de uitvoering van dat plan. Echter, de afdeling krijgt een herstelopdracht voor het betrekken van de resultaten van de veiligheidsmonitor in de evaluatie van het veiligheidsbeleid (art. 3b WVO lid 1 onder a). Dat gebeurt nu in onvoldoende mate.

Er zijn geen actuele gegevens beschikbaar uit een veiligheidsmonitor. De enquête is wel afgenomen, maar op het moment van ons onderzoek zijn de resultaten niet bekend. Vorig schooljaar is geen veiligheidsmonitor afgenomen. Hoewel we geen reden hebben aan te nemen dat leerlingen zich onveilig voelen, hebben we, met het ontbreken van monitorgegevens, ook geen data die dat bevestigen. De school heeft ook geen trendanalyse van de ervaren veiligheid, omdat niet elk jaar met hetzelfde instrument gemeten is. Het is een tekortkoming dat met deze werkwijze de meetgegevens niet gebruikt kunnen worden om de effectiviteit van het veiligheidsplan in beeld te brengen.

Tijdens ons schoolbezoek hebben we van enkele leerlingen gehoord dat zij zich wel eens gediscrimineerd voelen vanwege hun migratieachtergrond of vanwege hun geaardheid. Dit is een aandachtspunt voor de school. De meldingen die leerlingen bij ons deden betroffen vooral discriminatie door één leerling. Dit heeft de aandacht van de schoolleiding.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten	•			

OR1 resultaten

De resultaten van de afdeling havo beoordelen we als onvoldoende, omdat ze niet voldoen aan de eisen in de Regeling Leerresultaten VO. Twee van de vier indicatoren die we beoordelen scoren gemiddeld onder de norm: de gemiddelde eindexamenresultaten en het bovenbouwsucces. Bij het beoordelen van de resultaten hebben we gekeken naar de resultaten van de leerjaren 2015-2016 tot en met 2017-2018.

De resultaten van leerlingen in de onderbouw zijn ruim boven de norm. De school heeft als beleid dat er geen leerlingen blijven zitten in de onderbouw. Dit verklaart de hoge score op de indicator onderbouwsnelheid. Bovendien zegt de school een kansenschool te zijn en verklaart daarmee dat veel leerlingen in de onderbouw een hoger niveau behalen dan het niveau dat hen door de basisschool geadviseerd was. Leerlingen krijgen de kans om een hoger niveau te doen dan het door de basisschool geadviseerde niveau. Omdat er gewerkt wordt in heterogene groepen in de onderbouw, is het voor leerlingen tijdens de lessen relatief eenvoudig om de stof op een hoger niveau tot zich te nemen en te verwerken. De leermiddelen zijn digitaal en eenvoudig toegankelijk op de verschillende niveaus. Zoals beschreven onder OP3 is de instructie echter vaak niet afgestemd op de verschillende niveaus in een klas.

De leerlingen die de onderbouw gemakkelijk doorlopen zijn in de bovenbouw echter vaak niet succesvol. Ze blijven zitten of stromen af in leerjaar drie en in 2017-2018 waren er vooral veel zittenblijvers in de vierde klas. In 2017-2018 zakte meer dan de helft van de examenkandidaten voor hun examen. Veel vakken scoren onder het landelijk gemiddelde op het eindexamen. De oorzaken die de school geeft voor de te lage resultaten in de bovenbouw en voor het eindexamen zijn dat de bovenbouw niet goed georganiseerd was en de kwaliteit van de lessen niet constant en voldoende. Ook in het determinatie- en overgangsbeleid zoekt de school oorzaken van de te lage bovenbouwresultaten.

De organisatie van de bovenbouw is dit jaar verbeterd volgens de havoleerlingen. Maar de kwaliteit van het lesgeven is nog steeds oorzaak van een onvoldoende voorbereiding op het eindexamen. De school zou ook moeten onderzoeken of leerlingen voldoende

taalvaardig zijn om hun eindexamen goed te kunnen maken. In de havo-afdeling heeft tussen 30 en 40 procent van de leerlingen een niet-westerse migratieachtergrond. De school heeft geen taalbeleid om eventuele achterstanden gericht in te lopen.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1 Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg beoordelen we als onvoldoende. Hoewel op de afdelingen van het IJburg College 2 kwaliteitszorginstrumenten zijn, kunnen we niet stellen dat er sprake is van een stelsel van kwaliteitszorg waarmee de schoolleiding de kwaliteit van de resultaten, het proces van toetsing en afsluiting en het onderwijsproces systematisch bewaakt en verbetert (art. 23a WVO). Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

In 2017 constateerde de inspectie een aantal belangrijke tekortkomingen in het onderwijsproces. Ondanks het feit dat er regelmatig lesbezoeken worden uitgevoerd, zowel door de schoolleiding als in de vorm van collegiale consultatie, is het de school niet gelukt deze tekortkomingen weg te nemen. Ook de jaarlijkse resultatenanalyses hebben tot nu toe niet geleid tot een aanscherping van bijvoorbeeld het determinatiebeleid, terwijl ze daar wel aanleiding toe gaven. We constateren dat de evaluatiecyclus die verondersteld wordt in een kwaliteitsstelsel niet rond is. Er wordt systematisch informatie verzameld over onderwijsresultaten en over didactisch handelen, maar deze informatie leidt niet tot een schoolbrede kwaliteitsverbetering. Zo leidt de informatieverzameling over taalachterstanden van leerlingen onvoldoende tot het inlopen van deze achterstanden.

Overigens is sinds enkele weken een start gemaakt met het aanbrengen van meer samenhang in de kwaliteitszorg en dat is een goede ontwikkeling. Er is meer samenhang aangebracht door naast de vaksecties en deelscholen ook portefeuillegroepen samen te stellen. Deze groepen hebben de verantwoordelijkheid voor de onderwijsontwikkeling op een bepaald gebied, bijvoorbeeld toetsing. Omdat de groepen samengesteld zijn uit medewerkers uit verschillende secties en deelscholen en er bovendien een MT-lid in zit, kan via de portefeuillegroepen een gedeelde verantwoordelijkheid georganiseerd worden voor onderwijsontwikkeling en -verbetering.

KA2 Kwaliteitscultuur

De kwaliteitscultuur beoordelen we als voldoende. De school zorgt voor voldoende bevoegd personeel en het bestuur hanteert de Code Goed Bestuur van de VO raad.

Leraren vertellen ons dat zij de manier waarop de schoolleiding en het bestuur communiceren over voorgenomen beleid als transparant en integer ervaren.

De korte geschiedenis van het IJburg College 2 kenmerkt zich door grote veranderingen. De nieuwe school is gestart in een tijdelijk gebouw, is verhuisd, heeft sinds de start vier directeur-bestuurders gehad en is sterk gegroeid, zowel in leerlingenaantal als ook, logischerwijs, in personeel. Deze veranderingen hebben de nodige energie gevraagd van de medewerkers. De veerkracht die de medewerkers hebben laten zien wordt gezien en gewaardeerd door het bestuur en de schoolleiding. Dit is een voorbeeld van de professionele kwaliteitscultuur op het IJburg College 2.

KA3 Verantwoording en dialoog

We beoordelen de standaard als voldoende. Het IJburg College 2 en het bestuur leggen intern en extern voldoende toegankelijk verantwoording af over doelen, ontwikkelingen en resultaten, onder meer via het jaarverslag en de website, en voeren daarover een dialoog met belanghebbenden.

Er is een leerlingenraad met vertegenwoordigers uit alle deelscholen. Zowel de schoolleiding als het bestuur spreken met de leden van de leerlingenraad, luisteren naar zorgen die leerlingen hebben en informeren hen actief over ontwikkelingen en voorgenomen besluiten. Volgens leerlingen die wij spraken kan dit nog beter, vooral vanwege de huidige context van de school.

De context van de school is onrustig op het moment van ons onderzoek. De school heeft te maken met een teruglopend leerlingenaantal terwijl eerder sprake was van sterke groei. De huidige terugloop maakt dat actief overleg gevoerd wordt met andere besturen en met de gemeente, onder andere over huisvesting. Leerlingen laten ons weten zich hierover zorgen te maken en niet altijd tevreden te zijn over de communicatie hierover. De deelschoolleiders kunnen een nog actievere rol vervullen in de communicatie met leerlingen door op gezette tijden naar hun zorgen te vragen.

3.5. Overige wettelijke vereisten

De afdeling voldoet niet aan de wettelijke vereisten op het gebied van het schoolplan en de schoolgids. Er is geen actueel schoolplan van het IJburg College 2. Het bestuur moet ervoor zorgen dat er een schoolplan vastgesteld wordt dat voldoet aan de eisen die de WVO

daaraan stelt in artikel 24.

In de schoolgids staat onvoldoende expliciet vermeld dat de ouderbijdrage die de school vraagt vrijwillig is. Dit moet verbeterd worden. Een andere herstelopdracht voor de schoolgids krijgt het bestuur over de vermelding van kosten die ouders moeten maken voor de aanschaf van een iPad. De school is verplicht leermiddelen gratis ter beschikking te stellen volgens artikel 6e van de WVO.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

Het bestuur van Stichting Samenwerkingsschool Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs IJburg herkent zich in de door de inspectie genoemde verbeterpunten en heeft deze punten ook ter harte genomen. De schoolleiding is sinds het begin van dit schooljaar bezig met verbeterprocessen in de schoolorganisatie, zowel op inhoud als op bedrijfsvoering. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met MT, de onderwijsteams en MR.

Daarnaast is per 1 februari 2019 een nieuwe bestuurder/directeur gestart op de school met een sterk profiel op veranderprocessen en aangetoonde ervaring als het gaat om verbetertrajecten op scholen. Het inspectierapport is voor het bestuur een bevestiging dat we het juiste proces zijn gestart. De verwachting is dat op korte termijn verbeteringen op het gebied van onderwijsresultaten en het didactisch handelen zichtbaar worden, alsmede op het gebied van kwaliteitszorg. Het schoolbestuur heeft het vertrouwen dat de leerresultaten van de havo afdeling de komende jaren een stijgende lijn laat zien.

Het bestuur verwacht dat de verder te ontwikkelen zichtbare professionele onderwijscultuur zal leiden tot een gemeenschappelijke aanpak binnen de school ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit. Het bestuur heeft er alle vertrouwen in dat het verbeterplan zal bijdragen aan een gedegen kwaliteitsverbetering op genoemde punten en verwacht dat dit in december 2019 tot een positiever oordeel door de inspectie zal leiden.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

